

Лідер живе в кожному, але не кожен використовує лідерський потенціал. Щоб бути лідером, не потрібні титул або думка оточення [2]. Щоб стати лідером для інших, спочатку треба стати лідером для себе, з цією метою слід позбавитись від певних шаблонів та стереотипів які обмежують розкриття лідерського потенціалу.

Література:

1. *Лідерами не народжуються, ними стають!* URL : <https://blog.studlava.com/lideramy-ne-narodzuiutsa-nymy-staiut/>

2. *50 найкращих книжок із саморозвитку в інфографіці.* Харків : Моноліт Bizz, 2022. – 112 с.

УДК 338.4

*А.Ю. Білоусова, к.е.н.
Є.С. Віт, студент гр. 401-ЕТ
Національний університет*

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕКОТУРИЗМ: ЙОГО СУТНІСТЬ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Екотуризм – це більше, ніж просто відвідування природних пам'яток або природних місць, мова йде про те, щоб робити це відповідально та стабільно. Сам термін стосується подорожей природними зонами з акцентом на збереження навколишнього середовища. Мета полягає в тому, щоб навчити туристів щодо зусиль щодо збереження природи, пропонуючи їм можливість досліджувати природу. Екотуризм вперше був концептуалізований на початку 1980-х років як вид подорожі для людей, які хотіли дізнатися про різні та екзотичні навколишні середовища, не завдаючи шкоди навколишньому середовищу або шкоди, пов'язаної з іншими формами туризму [5]. Він став офіційним терміном у 1982 році, коли він був записаний в Оксфордському словнику англійської мови.

Розглянемо детальніше трактування терміну «екотуризм» за авторами (табл. 1).

Таблиця 1

Визначення терміну «екотуризм»

Автор	Визначення
Міжнародний Союз Охорони Природи і природних ресурсів [4]	Подорож з відповідальністю перед навколишнім середовищем по відносно не порушених природних територіях з метою вивчення і насолоди природою і культурними визначними пам'ятками, яка сприяє охороні природи, завдає «м'яку» дію на навколишнє середовище
Всесвітній Фонд Дикої Природи [4]	Природний туризм, що сприяє охороні природи

Дмитрук О.Ю., Дмитрук С.В. [2]	Подорожі, що організуються і здійснюються у такий спосіб, щоб не порушувати природний баланс екосистем, ландшафтів, не виснажувати туристсько-рекреаційні ресурси територій відвідування
Габчак Н. [1]	Вид туризму, який поєднує значну кількість природних складових і характеризується трьома особливими рисами: 1) це подорожі з метою відпочинку і пізнання природи в ті місця, які в малій мірі схильні до антропогенного впливу; 2) передбачає наявність жорстких правил поведінки; 3) характеризується відносно слабким впливом на природне середовище
Коржик В. П. [3]	Різновид спортивного туризму, пов'язаного з активним пересуванням в неурбанізованих і непромислових ландшафтах з пізнавальною метою і неухильним – до патології – дотриманням природоохоронних вимог, повагою до культурно-історичного надбання свого і чужого народів

Всесвітня туристична організація визначає екотуризм як (рис. 1.1):

Всі форми туризму, засновані на природі, в яких основною мотивацією туристів є спостереження та оцінка природи, а також традиційних культур, що переважають у природних зонах

Досвід/діяльність, що містить освітні та інтерпретаційні функції

Досвід/діяльність, що зазвичай, але не виключно, організовується спеціалізованими туроператорами для невеликих груп. Партнерами-постачальниками послуг у пунктах призначення, як правило, є малі місцеві підприємства

Досвід/діяльність, що мінімізує негативний вплив на природне та соціокультурне середовище

Досвід/діяльність, що підтримує підтримку природних територій, які використовуються як об'єкти екотуризму:

- створення економічних вигод для приймаючих громад, організацій та органів влади, що управляють природними територіями з цілями збереження;
- надання альтернативної зайнятості та можливостей доходу для місцевих громад;
- підвищення обізнаності щодо збереження природних і культурних цінностей як серед місцевих жителів, так і серед туристів

Рис. 1.1. Визначення екотуризму Всесвітньою туристичною організацією [6]

Екотуризм є бурхливою галузю у туристичному секторі, що охоплює багато видів подорожей, які мають спільні цілі культурної та екологічної обізнаності та поваги, мінімального впливу на навколишнє середовище, а також збереження та поліпшення місцевого населення в усьому світі.

Література:

1. Габчак Н. Перспективи розвитку екологічного туризму на природоохоронних територіях Закарпаття. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи : 11-а Міжнар. Практ. Конф. С. 12-14.

2. Дмитрук О. Ю., Дмитрук С. В. *Екотуризм: Навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2009. 358 с.*

3. Коржик В. П. *Екотуризм : до суті справи. Рекреаційний туристичний потенціал регіонів України : сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Луцьк, 2020. С. 9-13.*

4. Кремаренко Д. В., Пасека С. Р. *Сутність та основні принципи екотуризму. Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету, 2021, 116 с.*

5. Ступень Н. М. *Світовий досвід розвитку екологічного туризму на рекреаційних територіях. Збалансоване природокористування, 2016, 3. С. 94-99.*

6. *Ecotourism And Protected Areas. URL : <https://www.unwto.org/sustainable-development/ecotourism-and-protected-areas>*

UDC 339.726.7

*A.A. Buriak, PhD (Economics), Associate Professor,
National University
“Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic”*

STRATEGIC COOPERATION OF INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS WITH UKRAINE

The assistance of international financial institutions in times of full-scale war and in the period of post-war recovery is one of the most urgent for Ukraine. Thus, according to the National Institute for Strategic Studies [1], the International Monetary Fund announced on March, 2023 [2] that it had reached an agreement with the Ukrainian authorities regarding the new program. Ukraine will be able to receive 15,6 billion dollars. US credit financing over the next 48 months. It is expected that the agreement will help mobilize large-scale financing on preferential terms from international donors and partners of Ukraine for the duration of the program. The new IMF program for Ukraine is called unique, because for the first time the Fund provides funds to the country in conditions of unprecedented economic uncertainty.

The World Bank will allocate an additional grand in the amount of 2,5 billion dollars. USA to support the budget of Ukraine [3]. Funds will be used to support key sectors, including health, education, pensions, assistance to internally displaced persons, social assistance programs and wages for workers who provide essential public services.

The funds were provided by the United States Agency for International Development (USAID), they will be transferred to the Government of Ukraine after the World Bank has carried out an appropriate verification of eligible costs.

To date, the World Bank has mobilized more than 20,6 billion dollars. the USA in the form of emergency funding to support the people of Ukraine, including the commitments of donors from Western countries.

The European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) can provide JSC «Ukrzaliznytsia» with an emergency support loan under sovereign